

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/299/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515200066
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1515200066.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Michaely Kráľovej v právnej veci žalobcu: H. D. K. M. K. Š. Č. Á. L. , narodený XX.XX.XXXX, bytom G. X, XXX XX R., proti žalovanému: G. L. B. Š. Š. , narodený XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/XX, XXX XX R., zastúpený JUDr. Natáliou Kiššovou, bytom 841 07 Bratislava, Bršlenová 10, o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 22.01.2015, č.k. 56C 17/2015-43, právoplatným dňa 06.05.2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08.04.2015, č.k. 4Co 147/2015-106, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 03. mája 2016, č.k. 56C 17/2015-120, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 03. mája 2016, č.k. 56C 17/2015-120, m e n í tak, že z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 22.01.2015, č. k. 56C 17/2015-43, právoplatné dňa 06.05.2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08.04.2015, č.k. 4Co 147/2015-106.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V. uznesením zo dňa 03.05.2016, č.k. 56C 17/2015-120, zamietol návrh žalovaného na zrušenie neodkladného opatrenia. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že dňa 22.01.2015 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rozhodol, že žalovaný je povinný umožniť žalobcovi vstup a nerušené užívanie X - izbového bytu č. XX na X. poschodí, vchod: H. X H. R., nachádzajúceho sa v bytovom dome so súp. č. XXX, postavenom na parcele č. XXXX, zapísaného Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom na LV č. XXXX pre katastrálne územie D., a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci určenia existencie nájomného vzťahu medzi účastníkmi konania a súčasne rozhodol, že žalobca je povinný v lehote 30 dní odo dňa vydania neodkladného opatrenia podať žalobu na určenie existencie nájomného vzťahu medzi účastníkmi konania. Neodkladné opatrenie sa stalo vykonateľné dňa 29.01.2015 a právoplatné dňa 06.05.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08.04.2015, č.k. 4Co 147/2015-106, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že dňa 22.04.2016 bolo súdu doručené podanie žalovaného, ktorým žiadal, aby súd prvej inštancie zrušil nariadené neodkladné opatrenie z dôvodu, že po nariadení neodkladného opatrenia došlo k viacerým zmenám (právnym aj faktickým) a žalovaný má za to, že pominuli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

3. Súd prvej inštancie posúdil návrh žalovaného na zrušenie neodkladného opatrenia a dospel k záveru, že tomuto návrhu nemožno vyhovieť, a to najmä z dôvodu, že súd nariadil neodkladné opatrenie až do právoplatného rozhodnutia vo veci určenia existencie nájomného vzťahu medzi stranami sporu. Toto konanie je vedené na súde prvej inštancie pod sp.zn. 14C 91/2015 a dosiaľ nie je právoplatne skončené. Na základe uvedeného návrh na zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia zamietol.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne ustanovením § 77 ods. 2 O.s.p. (platného a účinného v čase vydania uznesenia).

5. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a neodkladné opatrenie zrušil. V rámci svojho odvolania poukázal na to, že neodkladné opatrenie bolo nariadené do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, t.j. konania o určenie existencie nájomného vzťahu k bytu, ktoré je vedené pred Okresným súdom Bratislava V. pod sp.zn. 14C 91/2015. V tomto konaní žalobca odvodzuje svoje práva na určenie existencie nájomného vzťahu od nájomnej zmluvy, ktorá bola (údajne) uzavretá medzi predchádzajúcim vlastníkom bytu ako prenajímateľom a žalobcom ako nájomcom. Žalovaný nájomnú zmluvu neuznáva ako platne uzavretý právny úkon. Vzhľadom na to, že v čase po nariadení neodkladného opatrenia pominuli dôvody, pre ktoré bolo nariadené, žalovaný na základe návrhu zo dňa 10.04.2016 navrhol jeho zrušenie s odkazom na ustanovenie § 77 ods. 2 O.s.p. Hlavným dôvodom, ktorý žalovaný v návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia uviedol a ktorý podľa neho odôvodňuje zrušenie neodkladného opatrenia, bol ten, že nájomná zmluva - ak by aj bola platne uzavretá - bola uzavretá na dobu určitú do 31.12.2015. Túto skutočnosť nespochybňuje ani samotný žalobca. Tento fakt znamená, že nariadenie neodkladného opatrenia v súčasnosti nechráni vzťahy založené nájomnou zmluvou, ale ide nad jej rámec, kedy ho núti, aby umožnil žalobcovi užívať byt po tom, čo uplynula doba, na ktorú (by) bol nájomca oprávnený byt podľa nájomnej zmluvy užívať. Napriek uvedenému dňa 11.05.2016 bolo žalovanému doručené uznesenie, ktorým Okresný súd Bratislava V. zamietol návrh na zrušenie neodkladného opatrenia. Toto uznesenie a jeho odôvodnenie považuje v celom rozsahu za nezákonné, nedostatočné, nemajúce oporu v skutkovom stave veci, ani v jeho právnom posúdení a má za to, že ako také, neobstojí. Odmietnutie zrušenia neodkladného opatrenia z dôvodu, že toto bolo pôvodne nariadené do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ide absolútne proti myšlienke dodatočného zrušenia neodkladného opatrenia na ktorej je založené ustanovenie § 77 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 30.06.2016). Uviedol, že ak by aj prijali premisu, ktorú podsúva konajúci súd, potom toto ustanovenie nemá absolútne žiaden význam a je v praxi nepoužiteľné, keďže zrušenie neodkladného opatrenia predpokladá jeho existenciu a skoršie nariadenie na určitú dobu a rovnako tak predpokladá, že môžu nastať dôvody, pre ktoré sa toto pôvodné rozhodnutie a pôvodná doba nariadenia skráti. Navyiac, uvedené odôvodnenie je absolútne v rozpore s požiadavkou na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keďže neposkytuje žiadne argumenty, ktoré by mohla strana sporu rozporovať v prípade, ak sa so závermi súdu nestotožňuje. Tým dochádza k odopretiu jeho práva na súdnu ochranu, ktoré mu garantuje Ústava Slovenskej republiky. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že zruší nariadené neodkladné opatrenie.

6. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

7. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 470 ods. 1, 2, § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku) prejednal vec bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie nie je vecne správne a odvolaniu žalovaného je potrebné priznať úspech.

8. Podľa § 333 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

9. Podľa § 334 C.s.p. súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

10. Podľa § 335 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

11. Podľa § 335 ods. 2 C.s.p. neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej odvolací súd aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým rozhodnutie súdu prvej inštancie mení tak, že žalobu zamietá, alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje. To platí primerane aj na dovolacie konanie.

12. Podľa § 335 ods. 3 C.s.p. súd v rozhodnutí, ktorým zamietol žalobu iba v časti alebo ktorým zastavil konanie iba v časti, vysloví, či neodkladné opatrenie zrušuje alebo ponecháva v platnosti, zohľadňujúc stav konania vo veci samej.

13. Podľa § 77 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (platného a účinného v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie; ďalej len O.s.p.) predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. (platného a účinného v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie) pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

15. Podľa § 76 ods. 1 písm. e/ a f/ O.s.p. (platného a účinného v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie) predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami a aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

16. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že konanie vo veci o nariadenie neodkladného opatrenia (do 30.06.2016 predbežného opatrenia) sa začalo v roku 2015, pričom na konanie sa aplikoval procesnoprávny kódex, ktorý bol v čase rozhodovania odvolacieho súdu zrušený. Týmto procesnoprávnym kódexom bol zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, účinný do 30.06.2016, zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý svoju účinnosť nadobudol dňa 01.07.2016. Z uvedeného dôvodu odvolací súd skúmal časovú koexistenciu skoršej právnej úpravy (zákona č. 99/1963 Zb.) a novej právnej úpravy (zákona č. 160/2015 Z.z.). V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že procesné právo na rozdiel od hmotného práva v prípade stretu novej a starej právnej úpravy je charakterizované princípom okamžitej aplikability nových procesnoprávných noriem na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších (zrušených) predpisov. Navyše princíp okamžitej aplikability procesných noriem je komplementárny s osobitným pravidlom v podobe zachovania účinkov procesných úkonov vykonaných v „živých“ konaniach podľa zrušenej právnej úpravy, nazývaný aj ako princíp justifikácie účinkov procesných úkonov. Obsahom tohto princípu je skutočnosť, že procesné úkony subjektov súdneho konania vykonané počas platnosti a účinnosti skoršieho právneho predpisu sa vo sfére svojich účinkov prejavujú s relevanciou pre konanie samostatné aj počas účinnosti nového procesného predpisu.

17. Z obsahu znenia § 470 ods. 1 C.s.p. je zrejmé, že predmetné ustanovenie zakotvuje práve princíp okamžitej aplikability procesných noriem a na druhej strane § 470 ods. 2 C.s.p. zakotvuje princíp justifikácie účinkov procesných úkonov. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že napriek princípu okamžitej aplikability nových procesnoprávných noriem bolo potrebné posúdiť podmienky návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k ustanoveniu právneho predpisu, podľa ktorého rozhodoval súd prvej inštancie, teda podľa § 77 ods. 2 O.s.p. Avšak na druhej strane je potrebné uviesť, že odvolací súd bude v rámci svojho rozhodnutia aplikovať zákon č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok).

18. Odvolací súd vo vzťahu k inštitútu zrušenia neodkladného opatrenia považuje za potrebné poukázať na to, že neodkladné opatrenia participujú na plnení cieľov civilného sporového konania, ale súčasne sa podieľajú aj na realizácii ústavou zaručeného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a tiež čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky. Právo na súdnu ochranu by nemohlo byť úplné, ak by absentovala možnosť domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nestrannom a nezávislom súde v prípadoch, keď je toto právo ohrozené v časovej a vecnej súvislosti, ktorá vylučuje jeho ochranu iným spôsobom, než predbežným zásahom súdu, bez uskutočnenia regulárneho procesu.

19. Základné právo účastníka súdneho konania na spravodlivý proces zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

20. Dôvodom zrušenia neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 334 C.s.p. (predtým § 77 ods. 2 O.s.p.) je, že odpadnú (pominú) dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Táto formulácia postihuje predovšetkým tie prípady, kedy došlo k zmene pomerov, čo má za následok, že neodkladné

opatrenie už nie je nutné ani účelné. K zmene pomerov musí súd prihliadnuť a vyvodiť potrebný záver. Neodkladné opatrenie možno však zrušiť aj vtedy, ak sa dodatočne zistí, že predpokladané dôvody dané nie sú. Nie je totiž vylúčené, že neskôr, alebo tiež pri vykonávaní dôkazov vo veci samej, súd zistí, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia neboli dané, napr. majetok dlžníka stačí k uspokojeniu nárokov ohrozeného účastníka. Z tých istých dôvodov môže súd neodkladné opatrenie čiastočne zrušiť. O zrušení neodkladného opatrenia rozhoduje súd na návrh, na ktorý je procesné legitimovaný žalobca i žalovaný.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že neodkladné opatrenie bolo nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 22.01.2015, č.k. 56C 17/2015-43, a bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08.04.2015, č.k. 4 Co 147/2015-106.

22. Súd prvej inštancie v rámci uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia uložil žalobcovi aj povinnosť v lehote tridsiatich dní odo dňa nariadenia neodkladného opatrenia podať návrh na určenie existencie nájomného vzťahu medzi stranami sporu. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že žaloba bola podaná na Okresnom súde Bratislava V. dňa 17.02.2015 pod sp.zn. 14C 91/2015, pričom konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené. Z opisu skutkového stavu vyplýva, že nájomná zmluva, na ktorú sa odvoláva samotný žalobca, mala byť uzavretá na dobu určitú, t.j. od 01.01.2011 do 31.12.2015. Žalobca túto nájomnú zmluvu uzatvoril za účelom zabezpečenia bývania pre svoju osobu, pričom predmetný byt obýval sám od začiatku nájomného vzťahu, t.j. od 01.01.2011. Návrh na zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia bol podaný dňa 22.04.2016. Tak ako dôvodil samotný žalovaný, je nepochybné, že žalobca sa vo veci samej domáha určenia existencie nájomného vzťahu, avšak predmetný nájomný vzťah mal vzniknúť a trvať iba dobu určitú, t.j. do 31.12.2015. Preto návrh na zrušenie neodkladného opatrenia podaný dňa 22.04.2016 má svoje opodstatnenie, nakoľko žalobca už nemá (ani pri potvrdení existencie nájomného vzťahu na dobu určitú, t.j. do 31.12.2015) právny titul na užívanie predmetnej nehnuteľnosti. Týmto titulom by zostalo iba nariadené neodkladné opatrenie, ktoré v prípade, že by nebolo zrušené, zostalo by v platnosti, nakoľko predmetná vec o určenie existencie nájomného vzťahu nie je právoplatne skončená a žalobcovi by tak umožňovalo užívať predmetnú nehnuteľnosť bez právneho dôvodu. Odvolací súd má z uvedeného dôvodu za to, že tento stav je potrebné zmeniť vzhľadom na skutkové okolnosti daného prípadu, t.j. uplynutie doby nájmu, a to aj za predpokladu existencie nájomného vzťahu. Odôvodnenie súdu prvej inštancie v tom zmysle, že návrh na zrušenie neodkladného opatrenia je potrebné zamietnuť z dôvodu, že prebieha konanie o určenie existencie nájomného vzťahu, nemá oporu v žiadnom ustanovení Civilného sporového v poriadku, ani v ustanoveniach predchádzajúceho Občianskeho súdneho poriadku.

23. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie z vyššie uvedených dôvodov podľa § 388 Civilného sporového poriadku zmenil a zrušil nariadené neodkladné opatrenie.

24. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).